

**Відокремлений структурний підрозділ «Ананьївський аграрно-економічний фаховий
коледж Уманського національного університету»**

СИЛАБУС

Фінанси та фондовий ринок

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВИ, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ
РИНОК»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ D Бізнес, адміністрування та право

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Викладач _____ Вікторія НОВІКОВА

2026 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань - D Бізнес, адміністрування та право	Обов'язковий освітній компонент, що формує спеціальні компетентності	
Змістових розділів – 2	Спеціальність: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки:	
		3-й	2-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		5-й	3,4-й
		Лекції	
		40 год.	8 год.
		Практичні	
		38 год.	14 год.
		Семінарські	
		12 год.	-
		Самостійна робота	
		60 год.	128 год.
аудиторних – 90 самостійної роботи студента – 60	Освітньо-професійний ступінь : «фаховий молодший бакалавр»	Індивідуальні завдання: ДКР 2 год	-
		Вид контролю : іспит	Залік/іспит
Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання тощо (міжпредметні зв'язки)	Економіка підприємств, фінанси підприємств, статистика		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Фінанси та фондовий ринок» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми

Мета вивчення навчальної дисципліни: вивчення сукупності фінансових відносин, що виражають розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту на макро- і мікрорівнях.

Завдання вивчення дисципліни «Фінанси та фондовий ринок»: дати правильне розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів підприємницької діяльності та населення і розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи; показати можливі напрямки впливу фінансів на суспільний прогрес і роль фінансів в економічній перебудові суспільства на шляху розвитку ринкових відносин; визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дієвих важелів економічної політики держави.

У результаті вивчення навчальної дисципліни добувач фахової передвищої освіти повинен набути компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів та фондового ринку.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів та фондового ринку.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів та фондового ринку.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів та фондового ринку.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів та фондового ринку.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів та фондового ринку.

Результати навчання:

РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

PH 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

PH 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

PH 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

PH 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

PH 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

PH 10. Застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

PH 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

PH 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

PH 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети.

PH 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

PH 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.

PH 16. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

PH 17. Дотримуватися безпеки життєдіяльності та вживати заходів щодо збереження навколишнього середовища.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

1	Назва розділу, модуля, теми програми	Обсяг годин за робочою навчальною програмою				
		всього	з них:			
			лекції	практичні заняття	семінарські заняття	самостійне вивчення
2	3	4	5	6	7	
Розділ 1. Фінанси						
1.	Сутність фінансів, їх функції і роль	3	2	-	-	1
2.	Фінансова система України	3	2	-	-	1
3.	Фінансова політика і фінансовий механізм	3	2	-	-	1
4.	Фінанси господарських суб'єктів і домогосподарств	8	2	2	2	2
5.	Державні фінанси	6	2	2	-	2
6.	Податки і податкова система	10	4	4	-	2
7.	Бюджет і бюджетна система	8	2	2	2	2
8.	Місцеві фінанси	5	2	2	-	1
9.	Державні цільові фонди	5	2	2	-	1
10.	Страховання і страховий ринок	6	2	2	2	-
11.	Фінансовий ринок	5	2	2	-	1
12.	Міжнародні фінанси	8	2	2	2	2
Розділ 2. Фондовий ринок						
1.	Загальна характеристика фондового ринку	4	2	-	-	2
2.	Правове регулювання фондового ринку	6	2	2	-	2
3.	Цінні папери	6	2	2	-	2
4.	Фундаментальний і технічний аналіз цінних паперів	10	2	4	2	2
5.	Операції з цінними паперами на українському фондовому ринку.	8	2	4	-	2
6.	Інвестиційна складова фондового ринку	6	2	2	-	2
7.	Міжнародний фондовий ринок	10	2	4	2	2
	Екзамен	30	-	-	-	30
	УСЬОГО	150	40	38	12	60

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

1	Назва розділу, модуля, теми програми	Обсяг годин за робочою навчальною програмою				
		всього	з них:			
			лекції	практичні заняття	семінарські заняття	самостійне вивчення
2	3	4	5	6	7	
Розділ 1. Фінанси						
1.	Сутність фінансів, їх функції і роль	3	-	-	-	3
2.	Фінансова система України	3	1	-	-	2
3.	Фінансова політика і фінансовий механізм	3	1	-	-	2
4.	Фінанси господарських суб'єктів і домогосподарств	8	1	2	-	5
5.	Державні фінанси	6	-	-	-	6
6.	Податки і податкова система	10	1	2	-	7
7.	Бюджет і бюджетна система	8	-	-	-	8
8.	Місцеві фінанси	5	-	-	-	5
9.	Державні цільові фонди	5	-	2	-	3
10.	Страховання і страховий ринок	6	-	1	-	5
11.	Фінансовий ринок	5	1	1	-	3
12.	Міжнародні фінанси	8	-	-	-	8
Розділ 2. Фондовий ринок						
1.	Загальна характеристика фондового ринку	4	1	-	-	3
2.	Правове регулювання фондового ринку	6	-	-	-	6
3.	Цінні папери	6	1	-	-	5
4.	Фундаментальний і технічний аналіз цінних паперів	10	-	2	-	8
5.	Операції з цінними паперами на українському фондовому ринку.	8	1	2	-	5
6.	Інвестиційна складова фондового ринку	6	-	2	-	4
7.	Міжнародний фондовий ринок	10	-	-	-	10
	Екзамен	30	-	-	-	30
	УСЬОГО	150	8	14	-	128

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення навчальної дисципліни «Фінанси та фондовий ринок» застосовуються наступні методи навчання:

- проблемні лекції,
- лекції з елементами бесіди,
- інтерактивні лекції,
- ілюстрація,
- розв'язування творчих завдань,
- евристична бесіда,
- навчальна дискусія,
- ділові ігри,
- тестування.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів освіти включає поточний, та семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома напрямками: I – контроль систематичності та активності роботи на практичних заняттях; II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання. Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.

Семестровий контроль проводиться у формі іспиту у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

7. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Індивідуальна робота планується за домовленістю між студентом та викладачем і стосується випадку, коли студент має офіційний дозвіл на такий вид навчальної діяльності і спроможний виконувати її індивідуально.

Індивідуальні завдання ставляться викладачем відповідно до змісту робочої програми, виконуються студентом самостійно і не входять у його тижневе аудиторне навантаження.

До індивідуальних завдань входять наступні види навчальної роботи:

- підготовка повідомлень, рефератів, презентацій;
- розв'язання задач, аналіз проблемних ситуацій;
- підготовка до виступів на студентських наукових конференціях;
- виконання наукових досліджень, участь в олімпіадах.

8. ВІДПОВІДНІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		За 4-бальною шкалою	За 12-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно	10-12
82-89	B	добре	7-9
74-81	C		
64-73	D	задовільно	4-6
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно	3
0-34	F		1-2

Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
			екзамен	залік
A	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	
B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
C	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
FX	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
X	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Освітньо-професійна програма
2. Робоча програма дисципліни
3. Методичні вказівки до проведення практичних, семінарських занять
4. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів
5. Методичні вказівки до курсових робіт
6. Методичне забезпечення до проведення тематичного контролю знань
7. Методичне забезпечення до проведення підсумкового контролю знань
8. Додатковий матеріал

10. Рекомендована література Базова (основна)

1. Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р. /Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.
2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 50-51. Ст. 572.
3. Про Державний бюджет України на 2019 рік: Закон України від 23 листопада 2018 р. №2629-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19>.
4. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 13 грудня 2017 р. № 2246-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>
5. Про Державний бюджет України на 2017 рік: Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1801-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>.
6. Про Державний бюджет України на 2016 рік: Закон України від 25 грудня 2015 р. № 928-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928-19>.
7. Про Державний бюджет України на 2015 рік: Закон України від 28 грудня 2014 р. № 80-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80-19>.
8. Про Державний бюджет України на 2014 рік: Закон України від 16 січня 2014 року № 719-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/719-18>.
9. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08 липня 2010 р. №2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23 вересня 1999 р. № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
11. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 липня 2003 р. №1058-IV. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.
12. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 9 липня 2003 року № 1057-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>.
13. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси: навч. посіб. Київ : Атіка, 2012. 368с.
14. Буряк П. Ю., Смолінська С.Д., Татарин Н.Б. Фінанси : підручник. МОНУ; ЛДФА. Київ : Хай-Тек Прес, 2010. 392 с.
15. Василик О.Д., Павлюк. К.В. Державні фінанси України: підручник. Київ: ЦНЛ, 2013. 608с.
16. Карлін М.І. Державні фінанси України: навч. посіб. Київ : Знання, 2012. 348с.
17. Кириленко О.П. Фінанси: навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2014. 140с.
18. Фінанси: підручник / С.Я. Боринець та ін.; за заг. ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.
19. Мартинас-Васкес Дж. Державні фінанси в розвиткових та перехідних країнах: навч. посіб. Пер. з англ. Київ : К.І.С., 2013
20. Опарін В.М. Бюджетна система: навч.метод.посіб. Київ: КНЕУ, 2012. 333с.
21. Управління державним бюджетом України: Підручник під загальною редакцією М.Я. Азарова, Київ: Зовнішня торгівля, 2010. 814 с.
22. Федосов В. Бюджетний менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ, 2014. 864с.

Додаткова

1. Дьяченко Я.Я. Теоретико-методологічні основи забезпечення цільового використання бюджетних коштів. Фінанси України. 2010. №2. С. 13-26.
2. Харченко С. Фінанси держави - глобальний пріоритет і колосальна відповідальність. Державному казначейству України 15 років. Урядовий кур'єр. 2010. №77. С. 10.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL : <https://www.kmu.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Рахункової палати України URL : <http://www.ac-rada.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Інституту світової економіки і міжнародних відносин URL: <http://www.iweir.org.ua/>